

bloemperken en de daken zijn bedekt met planten. Tuinaanleg verhoogt de arbeidslust en ... vormt een prachtige maskeering tegen vijandelijke vliegtuigaanvallen van verdorven bureu die Duitsland niet in vrede laten bewapenen. Om volledig verdekt te kunnen werken, is de inrichting zo gemaakt, dat naar buiten nooit licht doorstraalt.

Krupp bouwt nu een nieuwe fabriek in Noord-Duitsland, die er uit ziet als ongevaarlijke houten gebouwen, met bomvrije ondergrondse werkplaatsen.

Wat Spanje betreft is het nieuws in de kranten zo, dat ik verbaasd was in buitenlandse bladen te lezen, dat het "volksfront" moedig stand hield. Dit isolement komt tot uiting in de volkomen passiviteit met betrekking tot de Spaansche strijd, maar evenzeer zijn ze passief tegenover het Duitse nationalisme.

Blijft nog de vraag over naar de vorm van de nieuwe arbeidersbeweging. Tot nu toe is er niets te bespeuren. Alleen de basis bestaat, onverschillig hoe lang en hoe pijnlijk de ontwikkeling zal zijn. Naast het kleine aantal naamloze, illegale werkers die de dunne draden van hun verbindingen tegen de overweldigende macht van terreur, geweld en leugens trachten te handhaven, terwijl ze nauwelijks nog vaste vorm en methode voor hun werk hebben gevonden, naast deze versplinterde groepen, welke nog geen bepaalde beweging vormen, gaat nu de massa zich bewegen. De arbeiders zijn niet meer dof en dood zooals in de eerste jaren der dictatuur. Zij verzamelen zich voor een eerste, bescheiden solidariteitsactie tegen het Hitler-regiem. De arbeidersklasse is niet gevangen in het net der propaganda. Hij probeert zich te hervinden, de moeilijke toestand te begrijpen en de grondslag voor de strijd te leggen: de éénheid, niet enkel van het vorzet, niet alleen tegen de toenemende uitbuiting, maar tegen de gehele verdorven sfeer van de leugenachtige en terroristische Hitlerdictatuur.

... x .. x .. x .. x ..

In het Informatie - bulletin van de O.N.T. - F.A.I. (Esperanto-uitgave) treffen we de volgende oproep aan:

AAN HET PROLETARIAAT VAN DE GEHEELE WERELD!

"De sinaasappelen van Valencia, die sedert vele jaren op de eerste plaats staan bij de verovering van de Europeesche markten, hebben geen mededingers in de wereld met zoo'n grootte, sappigheid en heerlijke geur. De sinaasappel bergt in zijn verguld omhulsel een geheele wereld van energieën, dank zij de vitaminen A, B en C die hij in overvloed bevat. Zijn waarde in calorieën is ook zeer hoog. Arbeiders van de geheele wereld! Wanneer gij uw kinderen krachtig wilt zien opgroeien, wanneer gij uw krachten wilt bewaren en gezondheid genieten, gebruikt dan overvloedig in uw huizen de rijke, Valentijnsche sinaasappel, die veldra alle markten zal bereiken; op deze wijze zult gij uw Spaansche broeders helpen, die strijden voor de vrijheid van het Spaansche proletariaat."

Dat mankeerde er nog aan. Wat zullen de hollandsche anarchisten opgelucht zijn als ze deze oproep lezen. Ze moesten hun Spaansche kameraden immers hulp weigeren omdat ze afkeerig zijn van wapengeweld en ze wilden (zie "De Arbeider") alles doen om hier een strijd als in Spanje te voorkomen. Nu kunnen ze helpen; aan deze oproep van O.N.T. - F.A.I. kunnen ze gehoor geven. Aldoor sinaasappelen etende helpen ze het Spaansche proletariaat naar de overwinning; met een sinaasappel die een geheele wereld in zijn verguld omhulsel bergt.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.

Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds grooter werkloosheid en telkens diepere ontvrichting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wekken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTIEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewust handelen der arbeiders in de klassenstrijd. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspartijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDEN VAN DE BEDRIJFS-ORGANISATIES!

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDEN DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

Tiende Jaargang No: 4.
Februari 1937 No: 2.

HET ANARCHISME EN DE MILITAIRE EN ECONOMISCHE ORGANISATIE VAN DE REVOLUTIE.

I. Het vraagstuk van de gewapende revolutie.

a) De voorbeelden van Rusland en Spanje.

We hebben in ons artikel over "Het Nederlandsche anarchisme tegenover de Spaansche revolutie" gezien, hoe de Hollandsche anarchisten het geweld als middel in de revolutie verwerpen. Over de "ethische" kwestie hebben we in een vorig artikel onze eigen kijk gegeven. Voorloepig interesseeren ons hier meer de "practische" argumenten waarmee ze nog komen om hun stelling te bewijzen. "In Rusland", zeggen ze, "hebben de onderdrukte klassen geweld gebruikt om de ozaar weg te krijgen en je ziet wat het resultaat er van is. In Spanje gaat het nu al net zoo. Ook daar voert de gewapende strijd tot de instelling van een militaire dictatuur en dus van een nieuwe onderdrukking. Zelfs de anarchisten worden, zoodra ze de gewapende strijd aanvaarden, gedwongen ook de nieuwe onderdrukking voor lief te nemen. En dat kan ook niet anders, want gewapende strijd zonder een centrale legerleiding is nu eenmaal onmogelijk. Wil men de gewelddadige strijd, dan moet men ook discipline willen en onderwerping, en het ideaal van een "vrij-communisme" loslaten."

Oppervlakkig gezien, heeft dit argument een schijn van waarheid. Inderdaad leert de ervaring van Rusland, dat er in de loop van de revolutie een macht is gegroeid, die niet door, maar over de arbeiders heerscht. Dat dit in de Spaansche revolutie ook het geval is, daarop komen we nog op verschillende plaatsen terug. Echter - de bewering, dat dit gevolg zou zijn van het voeren van een gewapende strijd, is naar onze meening niet houdbaar.

Wij mogen uit de Russische en Spaansche revoluties geen algemeene gevolgtrekkingen maken, zonder ons rekenschap te geven van de bijzondere omstandigheden waaronder die revoluties zich voltrokken. En daaronder moet dan allereerst worden genoemd de sociale en economische structuur van deze beide landen, waar een betrekkelijk zwak proletariaat was, en de burgerlijke revolutie feitelijk nog niet voltooid.

Vooral in Spanje had de kapitalistische productiewijze zich reeds grootendeels doorgezet, zelfs op het platteland. Maar de wijze waarop de heerschende klasse zijn politieke heerschappij uitoefende,

was in vele opzichten nog dezelfde als die van het oude feodalisme. Dit bepaalt het bijzondere karakter van de Russische en Spaansche revolutie.

De strijd van de arbeidersklasse tegen haar onderdrukkers was in Rusland en Spanje veel scherper dan in de modern-kapitalistische landen, omdat de onderdrukking veel scherper was (we spreken hier nog niet van de tijd van het fascisme). En bovendien kon hij zich gemakkelijker ontwikkelen, omdat de bourgeoisie voor een deel nog niet zoo volkomen vijandig tegenover de klassebewegingen van het proletariaat kon staan.

Talrijke hervormingen, die door de arbeidersklasse werden geëischt, konden ook voor de bourgeoisie niet verwerpelijk zijn, omdat ze slechts neerkwamen op een modernisering van de Spaansche verhoudingen. Speciaal in de industriële bourgeoisie van Catalonië kon het proletariaat een gedeeltelijke bondgenoot vinden, waar het ging om sociale hervormingen, als besnoeiing van de macht van de kerk, verbetering van het onderwijs, afschaffing van de binnenlandsche tollën.

Juist het weinig ontwikkeld zijn van de Spaansche verhoudingen maakt het mogelijk, dat, ten eerste, de strijd kan worden gevoerd zonder een consequente aantasting van het burgerlijk eigendom, en ten tweede, dat deze revolutie niet voldoende kracht kan ontwikkelen om zich over zijn grenzen uit te breiden. Met een revolutie in Frankrijk of Duitsland zou dat stellig een heel ander geval zijn.

Thans staat echter in Spanje een klein proletariaat tegenover een machtige wereldbourgeoisie - want voor de bourgeoisie is de Spaansche strijd wel een internationaal probleem. Wanneer men dan moet constateren, dat de Spaansche arbeidersklasse niet in staat is, om tegenover deze macht haar eigen doeleinden te verwezenlijken, is er dan reden om zich daarover te verbazen? Moet men dan hiervoor de oorzaak gaan zoeken in het feit dat er gewapende strijd wordt gevoerd?

b: Kritiek op de anarchistische probleemstelling.

Voor we verder op deze kwestie ingaan, moeten we eerst het probleem waar het om gaat iets nauwkeuriger stellen. De anarchisten spreken altijd van het tot stand komen van "een nieuwe onderdrukking", of "een nieuwe overhoersching". Zij zeggen, dat het "vrije communisme" niet werd verwezenlijkt, en onder het "vrije communisme" verstaan ze dan een maatschappijvorm waarin de "vrije ontplooiing van het individu" zal zijn gewaarborgd. We kunnen het probleem waar het hier om gaat niet behandelen, als we ons niet eerst van de anarchistische fraseologie losmaken en onze eigen probleemstelling kiezen.

Onder het communisme zoogoed als onder het kapitalisme zal er op de enkeling dwang worden uitgeoefend. Maar in het kapitalisme vindt deze dwang plaats in het belang van een kleine minderheid van uitbuiters, en lijnrecht tegen het levensbelang van de groote massa in. In het communisme is deze dwang gericht op het levensbelang van de geheele communistische gemeenschap, d.w.z. dus tevens op dat van alle leden van die gemeenschap. Van "dwang" kan men slechts in zo verre spreken, als de enkeling zich niet bewust is van het feit, dat hij slechts door de gemeenschap kan leven. Naarmate dit bewustzijn, het saamhoorigheidsgevoel, - in het tegenwoordige stadium van de strijd kunnen we ook zeggen het klassebewustzijn, het begrijpen van de gemeenschappelijke klas-

sebelangen - verder door dringt, in die mate zal de door de gemeenschap uitgeoefende "dwang" minder als zoodanig worden gevoeld. De "vrijheidsbeperking" beperkt alleen de onmiddellijke "vrijheid" van het individu, zijn mogelijkheid om aan zijn onmiddellijke belangen gehoor te geven. De algemeene belangen van de gemeenschap gaan voor, maar daar deze algemeene belangen wezenlijk samenvallen met het belang van ieder individu afzonderlijk, zal de "vrijheidsbeperking" meer en meer vrijwillig plaatsvinden, naar mate de algemeene belangen beter worden begrepen. In zoo verre kan men zeggen: "Vrijheid is begrepen noodzakelijkheid", d.w.z. wie begrijpt wat nodig is voor het voortbestaan van de maatschappij in zijn geheel, zal vrijwillig ook zijn eigen kleine, onmiddellijke belangotjes hiaraan ten offer brengen. Hij zal dan geen "vrijheidsbeperkende" invloed van de maatschappij meer ondervinden.

Leggen we deze maatstaf aan bij het gebruiken van het begrip "vrijheid" en zijn tegendeel "onderdrukking", dan wordt onze probleemstelling direct heel anders. We vragen dan niet meer: wordt er een dwang op de enkeling uitgeoefend, ja, dan noen? maar we vragen: hoe wordt de vrijheid van de enkeling beperkt, in het belang van een kleine groep of in het belang van de gemeenschap in zijn geheel?

Wanneer de anarchisten dan zeggen, dat militaire strijd een centrale legerleiding, een centraal commando nodig maakt, om dus vrijheidsbeperking, dan stellen wij daar tegenover, dat deze vrijheidsbeperking in het belang van de revolutie, dus van de gemeenschap plaatsvindt. Hij betoekent slechts een inperking van de kleine vrijheid van ieder individu. De afzonderlijke militieleden hebben b.v. niet de vrijheid om te deserteeren, of om zich ten koste van hun kameraden aan de strijd te trachten te onttrekken. Ze hebben niet de vrijheid om hun wapens aan opkoopers te versjacheren, om zich regelmatig te bezuipen, om willekeurig te plunderen. Ze hebben zelfs niet de vrijheid om een bevel van de leiding voor een bepaalde troepenbeweging niet te gehoorzamen, wanneer zij persoonlijk meenen dat deze ondoelmatig is. Zij moeten hun eigen, persoonlijke inzichten en verlangens aan de gemeenschappelijke onderwerpen.

Men zal dan vragen: hoe blijkt het, dat de centrale legerleiding werkelijk de gemeenschappelijke belangen tot uitdrukking brengt? Zal hij niet misschien juist tegen de revolutie in willen gaan, verraad plegen, of wat dan ook? Of zich zelfstandig trachten te maken en de arbeiders direct, materieel gaan onderdrukken?

Het antwoord is, dat zolang de arbeiders zelf de geheele materiele voorziening van het leger in handen hebben, d.w.z. de voorziening met levensmiddelen en wapenen, geen legerleiding de macht heeft om tegen de algemeene wil van de arbeiders bevelen uit te deelen. Hebben de arbeiders zelf alle materiele voorzieningen in handen, dan hebben ze daardoor ook de macht hun algemeene belang tot gelding te brengen. De onderwerping heeft alleen betrekking op de kleine, onmiddellijke belangen en inzichten.

Natuurlijk, er kunnen en zullen verschillen komen tusschen verschillende doelen van de strijdende arbeiders, verschillen, die dan moeten worden uitgevochten. Het kan zijn, dat een deel der arbeiders ook de materiele macht der voedselvoorziening aan een bureaucratisch apparaat wil overdragen, terwijl een ander deel dit weigert. Het kan zijn, dat een deel der militietroepen zich aan plunderingen overgeeft, terwijl een ander deel er zich tegen keert. Onder bepaalde omstandigheden kan het

voorkomen, dat een deel der arbeiders de strijd wiltaken door het sluiten van een compromis met de bourgeoisie, (Brest-Litowsk, Bielefelder Abkommen), terwijl een ander deel dit weigert. In dit geval ontstaat er een al dan niet openlijke strijd tusschen beide deelen der arbeidersklasse, die zelfs tot een ineenstorting der revolutie, of tot de instelling van een "revolutionaire" dictatuur kan leiden. De gevaren hiervoor zijn voortdurend aanwezig, maar men kan deze niet uit de weg gaan door zich "tegen elke onderdrukking" of "tegen militaire strijd" en daardoor in werkelijkheid tegen de revolutie te verklaren. De overwinning van deze gevaren zal altijd afhangen van de mate van klassebewustzijn der arbeiders, van de graad waarin ze hebben begrepen, dat het er vóór alles op aan komt de macht zelf in handen te houden en deze aan niemand anders over te geven. Is dit inzicht voldoende sterk, dan overwint de revolutie, tegen alle legerleidingen of wat ook in, omdat de arbeiders de materieele machtsposities in handen hebben. Maar is het klasse-inzicht zoo zwak, dat ze deze niet voldoende weten te benutten, dan is de basis voor een dictatuur over de arbeiders geschapen.

Natuurlijk moeten we er voor waken, in de fout te vervallen het klassebewustzijn als algemeene maatstaf te nemen waarnaar we alles meten. We weten, dat het klassebewustzijn zich vooral in revolutionaire tijden snel ontwikkelt, doordat de arbeiders door de omstandigheden voortdurend gedwongen worden verder voort te schrijden op de weg van revolutionair inzicht. Klasse-bewustzijn wordt gevormd onder de druk der omstandigheden. Maar omgekeerd, weten we ook, dat allerlei oude ideologieën en opvattingen een belangrijke rol blijven spelen, omdat ze de arbeiders de dingen van een bepaalde gezichtshoek doen bekijken. De handelingen van de arbeiders worden tenslotte bepaald door het beeld dat ze van de werkelijkheid krijgen, en dit beeld is niet alleen afhankelijk van die werkelijkheid zelf, maar ook van hun algemeene opvattingen en inzichten. Een anarchist zal op de zelfde omstandigheden anders reageren dan een bolsjewik, en het zelfde onderscheid geldt voor een klasse, waarin bepaalde opvattingen overheerschen. We moeten er dus voor waken, te vervallen in de idealistische opvatting dat het "bewustzijn" alles-beslissend is, de opvattingen van de menschen over de maatschappij, omdat deze opvattingen nu eenmaal in de snelle revolutionaire ontwikkeling voortdurend worden vervormd. Maar we moeten ons ook behoeden voor de mechanistische opvatting, dat alles "vanzelf" gaat, dat de arbeiders "vanzelf" altijd het juiste doen, en het inzicht niet meetelt.

c: De heerschappij van het vakverenigingsapparaat.

Wat we echter vooral willen zeggen, is, dat zoolang de arbeiders de materieele machtsmiddelen in handen hebben, en het inzicht en de wil om zich tegen iedere dictatuurpoging door te zetten, voor een overheersching in de werkelijke zin van het woord, d.w.z. van een overheersching over algemeene klassebelangen door een legerleiding, niet hoeft te worden gevreesd.

Anders wordt het natuurlijk, wanneer de centrale legerleiding wel over materieele machtsmiddelen beschikt. In het geval van Spanje b.v., waren het de vakverenigingen die de voorziening met materieel en levensmiddelen in handen hadden. D.w.z.: doze voorziening was niet in handen van de arbeiders zelf, maar vond alleen plaats door bureaucratiesche apparaten.

Over de wijze van organisatie van het bedrijfsleven vinden we in de brochure: "Was sind die CNT und FAI?" (officiële uitgave CNT-FAI) het volgende:

"De leiding van de gecollectiviseerde bedrijven ligt in de handen der bedrijfsraden, die in de algemeene bedrijfsvergadering worden gekozen. De raden moeten uit vijf tot vijftien leden bestaan. De duur van het lidmaatschap van de bedrijfsraden is twee jaar..."

"De bedrijfsraden zijn verantwoordelijk voor de bedrijfsvergadering en de algemeene raad van de industrietak."

"Tezamen met de algemeene raad van de industrietak regelen zij de productie."

"Verder regelen zij de vragen van arbeidsschadeloosstelling, arbeidsvoorwaarden, sociale inrichtingen, enz."

"Elke bedrijfsraad wijst een directeur aan. In de bedrijven met meer dan 500 arbeiders moet deze benoeming geschieden met toestemming van de economische raad. Met goedkeuring van de arbeiders van het bedrijf wordt verder in elk bedrijf een lid van de bedrijfsraad als vertegenwoordiger van de Generalidad aangewezen."

"De bedrijfsraden geven zoowel de bedrijfsvergadering als de algemeene raad van hun industrietak doorlopend bericht over hun werk en plannen."

"In het geval van onbekwaamheid of weigering tot het opvolgen van besluiten kunnen leden van de bedrijfsraad door de bedrijfsvergadering of door de algemeene raad van de industrie worden afgezet."

"Vindt een dergelijke afzetting door de algemeene raad van de industrie plaats, dan kunnen de arbeiders van het bedrijf daartegen in beroep gaan, en het economische departement van de Generalidad beslist over het geval na de anti-fascistische economische raad te hebben gehoord."

"De algemeene raden van de industrietakken worden samengesteld uit: vier vertegenwoordigers van de bedrijfsraden, acht vertegenwoordigers van de vakverenigingen al naar de verhouding van de onkele vakverenigingsrichtingen in de industrie en vier technici, die door de antifascistische economische raad worden aangewezen. Dit comité werkt onder voorzitterschap van een lid van de economische raad."

"De algemeene raden der industrieën houden zich bezig met de volgende problemen: regeling van de productie, kostprijsberekening, vermindering van concurrentie tusschen de bedrijven, studie van de behoefte aan producten der industrie, studie van de binnen- en buitenlandse markten, uitwerking van voorstellen over het sluiten en de oprichting van bedrijven, fusies, enz., studie en initiatief op het gebied van arbeidsmethoden, voorstellen voor de toepolitic, oprichting van verkoopcentralen, aanschaffing van arbeidsmiddelen en grondstoffen, opname van credieten, oprichting van technische proefstations en laboratoria, productie- en behoefte-statistiek, voorbereidende werkzaamheden voor de vervanging van buitenlandse materialen door binnenlandse, enz."

Neemt men aan, dat deze voorstelling van zaken met de werkelijkheid klopt - en er is geen reden om aan te nemen dat het anders is - dan ziet men, dat de "algemeene industrieraaden" alle economische functies in handen hebben. Deze industrieraaden zijn samengesteld uit 8 vertegenwoordigers van de vakverenigingen, 4 door de antifascistische economische raad aangewezen technici en 4 vertegenwoordigers van de bedrijfsraden. De antifascistische economische raad is de bekende instelling uit het begin van de revolutie, samengesteld uit vertegenwoordigers der

vakverenigingen en van de kleinbourgeoisie. (Esquerra, enz.) Als directe vertegenwoordigers van de arbeiders zouden dus slechts de 4 afgevaardigden van de bedrijfsraden kunnen gelden. We zien echter, uit de regelingen omtrent de afzetbaarheid van de leden van deze bedrijfsraden, dat ook hier de Generalidad en de antifascistische economische raad beslissende invloed hebben. Want de algemeene industrieraad kan hem onwelgevallige vertegenwoordigers afzetten, waartegen de arbeiders in beroep kunnen gaan bij de ... Generalidad, die beslist in overleg met de antifascistische economische raad! De bedrijfsraden regelen de arbeidsvoorwaarden, maar zijn verantwoordig schuldig, niet alleen aan de arbeiders, maar ook aan de industrieraad! Een directeur wordt benoemd door de bedrijfsraad, maar, voor de groote bedrijven is de toestemming van de industrieraad noodig! De bedrijfsraden hebben een zittingsperiode van twee jaar.

In het kort: de arbeiders hebben in werkelijkheid over de geheele gang van zaken niets te zeggen. De beslissing is in handen van de vakorganisaties. Wat dit wil zeggen, zullen we straks zien.

We kunnen dan ook niet zoo enthousiast zijn over de "socialistische opbouw" als de CNT het is. "In de openbare bureaux klopt het leven van een werkelijke, constructieve revolutie," schrijft Rosselli in "Was sind die CNT und FAI?", blz. 38-39. Naar onze meening klopt het "werkelijke leven" van een revolutie niet in de openbare bureaux, maar in de bedrijven. In de bureaux klopt een ander leven, dat van het bureaucratisme.

Het is niet op de feiten, dat we kritiek oefenen. De feiten zijn, zooals ze moeten zijn, en voor het feit, dat de arbeiders in Catalonië niet de heerschappij hebben, dragen niet zij de schuld. De oorzaak ligt in de internationale situatie, die de Spaansche arbeiders alleen tegenover de bourgeoisie van de geheele wereld plaatst. Onder dergelijke omstandigheden kan het Spaansche proletariaat zijn "bondgenoot", de kleinbourgeoisie niet van zich af schudden, maar is het aan handen en voeten aan deze "bondgenoot" gebonden, en krijgt deze "bondgenoot" de mogelijkheid de proletarische revolutie te verstikken.

We oefenen slechts kritiek uit op de opvattingen, die deze toestanden in Catalonië voor socialisme willen doen doorgaan. Want zij, die dit de arbeiders trachten wijs te maken - doels omdat zij dit zelf van meening zijn, deels omdat zij het doen om niet hun invloed op de gang van zaken te verliezen - houden daarmee de arbeiders af van een klaar inzicht over dat, wat er in Spanje plaatsvindt, en belommeren daardoor de ontwikkeling van de revolutionaire strijd.

De Spaansche arbeiders kunnen zich niet tegen de heerschappij van de vakverenigingen verzetten, omdat dat een ineenstorting van het militaire front zou beteekenen. En zij kunnen het strijden niet opgeven, ze moeten vechten, omdat ze anders ondergaan. En in de strijd, die ze tegen de witten voeren, aanvaarden ze elke hulp, van wie dan ook. Zij vragen zich niet af - en kunnen zich niet afvragen - of het einddoel van hun strijd socialisme of kapitalisme zal zijn, slechts een klein gedeelte van het proletariaat is bewust-revolutionair.

Wanneer dan de vakverenigingen beginnen de strijd te organiseren, en daartoe een compromis sluiten met de burgerlijken, hoe zou men dan willen dat de Spaansche arbeiders zich daartegen verzetten? Volgens hen gebeurt er immers iets, dat noodig is, om de verdere strijd mogelijk te maken, en een ineenstorting van het front te voorkomen?

Zij aanvaarden de leuze die de CNT reeds in de eerste weken aanhief: "Eerst de overwinning over de witten, en dan zullen we zien, hoe we het economisch leven zullen organiseren. Eerst het fascisme verslaan, en dan pas komt de sociale revolutie aan de orde."

Het is juist het achterlijke van de Spaansche verhoudingen, dat een dergelijke houding mogelijk maakt. In andere landen, waar de klassen nog veel scherper op elkaar zouden botsen dan in Spanje het geval is, zou de weg van het compromis niet voor de arbeiders openstaan. Maar waar dit wel het geval is, zooals in Spanje, verandert deze mogelijkheid het karakter van de strijd.

d: De buitenlandse hulp verstikt de revolutie.

De Spaansche arbeidersklasse staat alleen, tegen een bourgeoisie, niet alleen van Spanje, maar van de geheele wereld. In de eerste plaats zijn daar de "fascistische" landen, Italië, Duitschland, Portugal, Argentinië en andere, die de generaals openlijk steunen. Dit feit alleen reeds, maakt een overwinning van de revolutie in Spanje, zolang de arbeiders in dit land alleen blijven in hun strijd, onmogelijk. De geweldige macht van deze vijandige staten is voor het weinig talrijke Spaansche proletariaat, met zijn gebrekkige hulpmiddelen te groot.

Wanneer de Spaansche revolutie nog niet militair is neergeslagen, dan is dit aan één ding te danken, aan de steun van Rusland, die echter pas na 3 maanden strijd kwam, terwijl Mexico al veel eerder - zij het in beperkte mate - wapens had gestuurd. Maar wanneer deze steun de Spaansche arbeiders ook van de directe nederlaag door de fascistena heeft gered, dan heeft hij aan de andere kant toch de doodstoot gegeven aan de revolutie. De Russische kanonnen, de Russische tanks en vliegtuigen, de Russische technici en militaire deskundigen, hebben de gewapende strijd opnieuw mogelijk gemaakt, maar tegelijkertijd het Spaansche proletariaat afhankelijk gemaakt van de Russische imperialistische belangen. Rusland helpt de Spaansche regering niet om de revolutie te steunen, maar om een uitbreiding van de macht van Italië en Duitschland in het Middellandsche Zee-gebied te voorkomen. De aanhoudingen van Russische schepen geven er een voorproefje van, wat Rusland te wachten zou staan als het Italië en Duitschland liet overwinnen.

Waar Rusland wapens naar Spanje stuurt, doet het dit niet om de Spaansche revolutie te helpen zegeren, maar uit imperialistische overwegingen. Het tracht in Spanje vaste voet te krijgen. Wij kunnen er nu niet vorder op in gaan, hoe langzamerhand alle invloeden van de Spaansche arbeiders op de gang van zaken onder de Russische invloed afbrokkelden, hoe het militie-comité werd opgeheven, de macht van de staat in het economisch leven vergroot, de POUM van de regering uitgesloten, de CNT in een hoek gedruwd en murw gemaakt. Volgens "De Socialist" van begin Februari worden aan de militie van CNT en POUM aan het Aragon-front al sinds maanden de wapens onthouden! Maar één ding kunnen we constateeren, dat de macht, die de Spaansche antifascisten materieel van zich afhankelijk heeft gemaakt, in alle opzichten ook de macht over de strijd der Spaansche arbeiders krijgt. De Spaansche arbeiders kunnen zich verzetten tegen de Russische invloed, zij kunnen de Russische hulp niet ontberen. En daarom zullen zij tenslotte alle concessies moeten doen die Rusland verlangt en ook hun eigen socialistische doeleinden moeten offeren, op straffe van ondergang, zolang zij geen hulp krijgen van hun eigen klassegenooten buiten Spanje, doordat deze in revolutionaire opstand komen tegen hun

eigen bourgeoisie.

De ware oorzaak van het feit, dat de Spaansche revolutie innerlijk kapot is gemaakt (al zal hij naar buiten militair sterker worden), ligt daarin, dat de Spaansche arbeiders afhankelijk waren van de materiële hulp van de kapitalistische landen, in dit geval van het Russische staatskapitalisme. Had de revolutie zich over meerdere landen uitgestrekt, over Engeland, Frankrijk, Duitschland, Italië, Portugal, België, b.v., dan had de zaak er heel anders voor gestaan. Dan hadden de witten niet de steun gekregen die ze nu krijgen. In de voornaamste industriegebieden van Europa zouden ze al zonder meer zijn neergeslagen, zecals nu in Madrid, Catalonië, en Asturië. En de keurbonden, die zich in de overblijvende, achterlijke gedeelten op de been zouden kunnen houden, zouden weliswaar nog belangrijke schade aan de arbeiders kunnen toebrengen, maar deze niet meer vernietigen. Want hun troepen zouden geen industrie van beteekenis meer vernietigen. Want hun troepen zouden geen industrie van beteekenis meer vernietigen. Want hun troepen zouden geen industrie van beteekenis meer vernietigen. Want hun troepen zouden geen industrie van beteekenis meer vernietigen.

Onder deze omstandigheden zou er geen kwestie van zijn, dat de arbeiders afhankelijk waren van een buitenlandsche kapitalistische macht, en zouden zij volledig de macht in handen houden. Zoo komen we tot een conclusie, die feitelijk voor ons niets nieuws brengt, dat de revolutie alleen kan overwinnen als hij internationaal is. Blijft hij beperkt tot een klein gebied, dan wordt hij of militair neergeslagen, of hij wordt doordat hij wordt uitgebuit door kapitalistische machten, die hem daardoor aan zich onderwerpen. Maar is de revolutie in voldoende mate internationaal, dan behoort om deze reden geen onttaarding in staats- (of privaats-) kapitalistische zin te worden gevreesd. De moeilijkheden die ook dan nog zijn te overwinnen, zullen we in een volgend hoofdstuk bespreken.

Verantwoording vrijwillige bijdragen 31 Jan. - 18 Febr.:

Br. te A. 10 c. Z. te A. 15 c. P. te A. 10 c. v.Z. te A. 10 c.
 W.H. te A. 20 c. H.A. te A. 25 c. B. te A. 20 c. M. te A. 40 c.
 R.W. te A. 25 c. D. d'A. te A. 10 c. H.M. te A. f 2.50 P. te A. f 1.-
 H.G. te A. 25 c. v.d.P. te dH. 45 c. F.Z. te A. 10 c. Zuid 35 c.
 V. te A. 25 c. Zuid 35 c. België f 1.25 Rotterdam f 1.60 J.B. te Z.
 f 1.- GH te Z. 25 c.
 Voor Klasbatalo: Diversen 30 c. D.M. te A. 10 c. Rotterdam 30 c.
 Hulpfonds: f 2.50

De papierprijzen stijgen nog voortdurend, zoodat onze onkosten steeds toenemen. Het is dus noodig dat zoo veel mogelijk lezers regelmatig hun bijdrage geven. Laat elke lezer er zo veel mogelijk voor zorgen althans zijn eigen PIC te betalen, wat met een paar centen al gedaan is! En wie meer heeft te missen, kan het ontbrekende van anderen aanvullen.

Wij nemen uit ons Amerikaansch broedersorgaan, de "Council Correspondence", het volgende artikel over:

WERKLOOSHEID.

De discussies over werkloosheid lopen bijna uitsluitend over de vraag, of de machine de arbeiders al dan niet vordringt. Terwijl men aan de eene kant beweert, dat de machine de uitbreiding van oude en het ontstaan van nieuwe industrieën heeft mogelijk gemaakt, zegt men anderzijds, dat de machines en alles, dat er verband mee houdt, de aan leiding is der toenemende werkloosheid. Dit debat, waarin enerzijds de ontwikkeling der techniek als de oorzaak van meer werk wordt beschouwd en van de andere kant de werkloosheid wordt beschouwd als te zijn voortgekomen uit deze techniek tezamen met de huidige distributieverhoudingen, is grotendeels tot onvruchtbaarheid gedoemd, aangezien de ontwikkeling der techniek als iets onafhankelijks wordt gezien van de algemene wetten der kapitalistische accumulatie.

Wegens de accumulatie nam het aantal arbeiders toe in de bloeiperiode van het kapitalisme, ongeacht het vervangen van arbeiders door de machine. Volgens Marx is de toename van het aantal fabrieksarbeiders afhankelijk van een naar evenredigheid veel snellere groei van het op deze wijze belegde kapitaal. Indien de produktie niet sneller toeneemt dan de vooruitgang in de ontwikkeling der techniek d.w.z. als de accumulatie niet in versneld tempo doorgaat, moet het aantal arbeiders afnemen. Het is waar, dat het aantal werklieden in de Vereen. Staten toenam tot het jaar 1920, toeh nam in verhouding tot de groei van het kapitaal hun aantal steeds af. Het tempo der accumulatie, dat zich in de toenemende maatschappelijke rijkdom openbaart, was sneller dan het tempo der toename van het aantal arbeiders. Te zelfder tijd nam het aantal administratieve, onproduktieve arbeiders sneller toe dan de produktieve. Zoals in andere landen gaat de omvang der werkloosheid op en neer met de omvang der produktie. Wanneer de economie een fase van betrekkelijke stilstand bereikt, neemt de werkloosheid volstrekt toe.

In geval de produktie van meerwaarde als de eenige bewegreden van de tegenwoordige wijze van voortbrenging niet voldoet aan de eisen van de voortgaande accumulatie van kapitaal, moet deze accumulatie langzamer lopen of zelfs tot stilstand komen tot de noodzakelijke winst op allerlei wijzen hersteld wordt en wederom een snelle accumulatie mogelijk maakt. Intussen verschijnt het enorme aantal werklozen als gevolg van de overproduktie van waren, veroorzaakt door een overvloed van produktiemiddelen en een tekort aan massale koopkracht.

Het is juist, dat de overproduktie van waren één van de openbaringen is van de overproduktie van kapitaal. Volgens Marx echter is: "het niet waar, dat er teveel levensbenodigdheden worden voortgebracht in verhouding tot de bestaande bevolking. Het tegendeel is waar. Er wordt niet genoeg voortgebracht om in de behoefte der massa behoorlijk en human te voorzien. Het is niet waar, dat teveel produktiemiddelen worden voortgebracht om de bevolking, die gezond van lijf en leden is, te werk te stellen. Het tegenovergestelde is het geval. Op de eerste plaats bestaat een te groot deel der bevolking uit mensen die werkelijk niet in staat zijn om te werken, die door de macht der omstandigheden van de uitbuiting van de arbeid van anderen afhankelijk zijn of gedwongen zijn bepaalde werkzaamheden te verrichten, die met